

3 mei 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mevrouw mr. I.M.A. Bruls-van Strien, advocaat te
Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven (onder meer) priester van het Bisdom
's-Hertogenbosch.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 juni 2012.

Op 5 juli 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch.

Op 26 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar echtgenoot. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mevrouw mr. I.M.A. Bruls-van Strien.

Namens het Bisdom van 's-Hertogenbosch zijn verschenen [naam], Bisschop van 's-Hertogenbosch en [naam], kanselier van het Bisdom van 's-Hertogenbosch.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was pastoor in de parochie waar klagster onder viel.

Klaagster had in 1948 net de communie gedaan en was zeven à acht jaar oud. Omdat zij iets ondeugends had gedaan moest zij van haar moeder gaan biechten bij aangeklaagde.

Op enig moment kwam aangeklaagde binnen en ging zitten in één van de rode pluchen stoelen aan een tafel. Klaagster moest bij hem aan de tafel komen staan en haar ondeugd opbiechten.

Klaagster herinnert zich hierover het volgende:

“Ik herinner mij nog dat ik naast de pastoor aan de tafel moest komen staan en met mijn elleboog op de tafel steunde. De pastoor boog zich naar mij toe om met mij te praten. Opeens ging hij met zijn hand onder mijn rokje en gaf wat klapjes op mijn billen. Na de klapjes bleef hij met zijn hand onder mijn rokje en herhaalde hij de klapjes. Dit heeft hij meerdere keren gedaan. Onderwijl zei hij tegen mij dat ik een braaf meisje moest zijn.”

2.2. Voor klaagster was dit een traumatische ervaring.

Klaagsters vertrouwen in haar geloof viel na de gebeurtenis acuut weg. Klaagster had niet alleen het gevoel dat zij bij aangeklaagde uit de buurt moest blijven, maar helemaal bij de kerk uit de buurt moest blijven. Klaagster heeft dan ook gebroken met het instituut kerk en heeft daar veel verdriet van gehad, omdat zij ook haar steun verloor.

Klaagster heeft aan haar traumatische ervaring eveneens overgehouden dat zij óverbeschermend reageert ten aanzien van kinderen. Kinderen mag niets gebeuren, mogen geen nare ervaringen opdoen. Hiervan heeft zij in de opvoeding van haar eigen twee kinderen dagelijks last ondervonden en heeft het nu met haar kleinkinderen. Ook heeft klaagster na haar ervaring met aangeklaagde een continu gevoel overgehouden van in de steek gelaten te worden. Dit gevoel ervaart zij vaak, ook in het huidige dagelijks leven.

Zelfs op dit moment herbeleeft klaagster hetgeen haar is overkomen, met bijbehorende gevoelens. Het is duidelijk dat klaagster geen normale ontwikkeling heeft gehad ten gevolge van het seksueel misbruik en de gevolgen daarvan. Klaagster heeft nog dagelijks last van haar overbezorgdheid naar haar kinderen en kleinkinderen, hetgeen in de persoonlijke verhoudingen spanningen met zich brengt. Ook brengt het continue gevoel van in de steek gelaten te worden spanningen met zich mee in persoonlijke verhoudingen.

2.3. Klaagster wil erkenning van het seksueel misbruik, dat dit misbruik heeft plaatsgevonden zoals door klaagster gesteld en dat met klaagster in onderhandeling wordt getreden ten aanzien van een passende financiële vergoeding.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

De bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat het omschreven misbruik een gebeurtenis betreft die, zonder vooruit te willen lopen op het onderzoek van de Klachtencommissie, op zichzelf zeer te betreuren is en waarvoor de kerk zich moet schamen. Medeleven en excuses zijn hier op zijn plaats, doch bovenal dient aan slachtoffers recht te worden gedaan en zo nodig hulp worden geboden. Het is daartoe van groot belang dat alle klachten grondig en objectief worden onderzocht, waartoe het bisdom uiteraard volledig medewerking zal verlenen. Naar aanleiding van de klacht van klaagster heeft het bisdom naar vermogen onderzoek verricht in de archieven van het bisdom, hetgeen echter geen informatie over mogelijk seksueel misbruik heeft opgeleverd. Ook de bisdomstafleden uit die tijd zijn niet meer in leven, zodat van dezen helaas geen informatie verkregen kan worden. Bij de huidige staf zijn geen andere klachten tegen aangeklaagde bekend. In de rapportage van de Commissie Deetman komt aangeklaagde niet voor.

Nu de archieven en navraag geen andere informatie hebben opgeleverd kan de bisschop het misbruik gepleegd door aangeklaagde noch ontkennen, noch met zekerheid bevestigen, waarmee hij nadrukkelijk het voorgevallene niet wil bagatelliseren.

Ter verweer heeft de bisschop overigens niets aan te voeren.

Indien de Klachtencommissie tot het oordeel komt dat een spijtbetuiging van de kant van de bisschop kan bijdragen aan de verwerking van de gebeurtenis door klaagster dan is hij daartoe uiteraard bereid.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager of klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.
Kort gezegd moet de verklaring van een klager of klaagster dus worden gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.
- 4.4. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klaagster ondersteunen.
De Klachtencommissie heeft kennisgenomen van de schriftelijke verklaring van de heer [naam] en stelt vast dat het in die verklaring gaat over het misbruik door een ander dan aangeklaagde en het feit dat aangeklaagde daarvan wist.
De Klachtencommissie is van oordeel dat deze verklaring niet voldoende kan bijdragen tot de aannemelijkheid dat klaagster seksueel is misbruikt door aangeklaagde.
- 4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde feiten niet waar zijn. Mocht er in de toekomst alsnog steunbewijs beschikbaar komen dan voorziet de Procedure in de mogelijkheid om van dit advies herziening te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 3 mei 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. P.R.M. van der Ven pr, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.